

Két lépés előre

Nem lehet célja egy oktatási intézménynek mindenáron újítani. A jobb, fejlettebb s modernebb lehetőségeket keresni, a régit korszerűbbel, a való élethez jobban alkalmazkodó struktúrával felcserélni, s általa a tartalmi és módszertani munkáját lépten-nyomon megújítani viszont — kötelessége.

Lassan esztendeje, hogy a Délmagyarország hasábjain hirt adtunk az „Előrehozott vizsgájú osztályok” indításáról. Ez a megoldás az iskola tartalmi munkájának teljes megújulásával jár, így maradtak még olyan tennivalók, amelyek megoldására — az akkori időhiány miatt — csak a következő tanévben kerülhet sor. Ilyen többek között a testnevelésnek a tantárgyi blokkban való szerepeltetése, valamint a speciális orosz nyelvi tagozat továbbfejlesztése, azaz nyitottabbá tétele.

A tehetségbontakoztatás, a tehetségnevelés, a szellemi tartalék felszínre hozása iránti társadalmi igény a vártnál jobban az érdeklődés középpontjába állította az „előrehozott vizsgájú osztályok” munkáját. Ezt bizonyítja a sajtóban, a tudományos folyóiratokban megjelenő cikkek visszhangja, valamint az iskolához tapasztalateserítő pedagógusok érdeklődése.

A tanárnak kisebb kötöttséget jelent, és nagyobb módszertani szabadságot nyújt a tehetség kibontakoztatására. A kisebb csoportokkal való foglalkozás úgymond családiassá teszi az órák légkörét, s valóban ideális körülmények között folyik a munka. **Bordás Ferenc** első osztályos tanuló esete — aki január 6-án letette az I-II. osztályos matematika tananyagából a vizsgát, s most már a III. osztályos tankönyvet tanulja — ugyancsak azt bizonyítja, aki többre képes, annak zöld utat kell adni. Ezzel a lehetőséggel függ össze a tehetségkeresés programja is: az első osztályos tanulóink matematika és fizika tantárgyi versenyére meghívtuk az általános iskolák nyolcadikosait is.

Szeretnénk még elérni, hogy azok a tanulók, akik középfokú nyelvvizsgát tettek, az illető nyelvből jeles (5) osztállyal az érettség vizsgamentességét élvezzenek, a különmunkára vállalkozó tanulók pedig valamilyen formában hasznos elismerésben részesüljenek. S egyben az általános iskolák tehetségs tanulóinak segítése és felfedezése érdekében — programunk keretében — szeretnénk az idei tanévben megkezdett tantárgyi versenyeket még több tantárgyra kiterjeszteni.

Az 1986/87. tanévtől új lehetősége a Radnóti gimnáziumnak, hogy a testnevelés blokkos tantárgyként választható. Ennek magyarázata, hogy a nagyobb létszámú gimnáziumokból — mint amilyen például az 1021 tanulóval számláló Radnóti is — évről évre szép számmal jelentkeznek a tanárképző főiskola testnevelő tanárképző szakára, ugyanakkor eddig nem volt lehetőség arra, hogy ezek a tanulókkal a fakultáció keretében, a felvételi vizsga komoly követelményeinek megfelelően, külön is foglalkozzanak. A testnevelés tantárgy — a tanárképző főiskola felvételi tárgyainak megfelelően — általában a biológiával vagy a földrajzzal párosul. Indokolt tehát, hogy a fakultációs tantárgycsoporthoz hasonlóan szervezhető legyen biológia—testnevelés, földrajz—testnevelés és más fakultációs tantárgycsoport.

A Művelődési Minisztérium az 1986/87. tanévtől engedélyezte a Radnóti gimnáziumnak, hogy testnevelés-

sel párosuló fakultációs tantárgycsoportot nyisson, melynek keretében a gyakorlati anyag mellett — a tanulók sportbeli általános műveltségének kiszélesítésére — elméleti kérdésekkel is foglalkoznak. Elsősorban a sporttörténetet, az egyes sportágak szabályait és a sportversenyekkel kapcsolatos adminisztrációs teendőket iktatjuk a tanmenetbe. Külön is figyelmet fordítunk a gimnasztika gyakorlati és elméleti ismereteinek az elsajátítására.

Ez a megoldás nem azonos a Széchenyi gimnáziumban működő, rangos testnevelési tagozattal. Többek között, mert a Széchenyiben már az első osztálytól kezdve kiemelt óraszámot biztosítanak a testnevelésnek, a Radnótiiban pedig csak a III. osztálytól, a fakultációs rendszer keretében lehet választható.

Evek óta tapasztaltuk, hogy a speciális orosz nyelvi tagozatos tanulóink, bármily szép eredményeket is érnek el az orosz nyelvből (s így van ez lényegében minden speciális nyelvi tagozat esetében), a felvételi vizsgára való felkészülésben nagy hátrányba kerülnek a fakultációs osztályokkal. Hátrányba, mert a felvételin két tantárgy szerepel. S míg a fakultációs osztályban a tanulóknak módjuk van a két felvételi tárgyból fakultációs csoportot választani, addig az orosz tagozat esetében az orosz nyelv magas óraszama miatt ez nem lehetséges, illetve, ha ehhez a szabad sávot veszik igénybe, az újabb megterhelést jelent. Az ellentmondás feloldása és ezzel együtt a speciális orosz tagozat hatékonyabbá

tétele érdekében a Radnóti új megoldást dolgozott ki, mely magában foglalja az „előrehozott vizsgájú osztályok” előnyeit is. A Művelődési Minisztériumtól kapott engedély alapján az új megoldás a következő.

A speciális orosz nyelvi tagozat tanulói a második osztály befejeztével közép-fokú nyelvvizsgát tesznek, a harmadik és negyedik osztályban heti két órában a jogszabályban megengedett egy tantárgyból fakultálhatnak. A középfokú nyelvvizsgával rendelkező tanulók lehetőséget kapnak arra is, hogy az orosz nyelvet a harmadik és negyedik osztályban ne tanulják, ha osztályozó vizsgát tesznek a speciális orosz tanterv követelményeiből. Így a felszabaduló hat órát egy, kettő vagy három tantárgy fakultációjára használhatják fel. Azok a tanulók, akik a II. osztály végéig nem tudják a középfokú nyelvvizsgát letenni, a speciális orosz tanterv szerint heti hat órában a III. osztályban is tanulják a nyelvet. Ha a III. osztály befejezésével megszerzik a sikeres nyelvvizsgát, igazoló bizonyítványt, és egy fakultatív tantárgyból a különbözeti vizsgát, akkor a IV. osztályban a választott fakultatív tantárgyat heti két órában, az orosz nyelvet heti négy órában tanulják.

A tanulók oroszból a speciális osztály követelményeinek megfelelő tananyagból érettségiznek. Ezzel a megoldással a speciális orosz nyelvi tagozat munkáját korszerűsítjük.

Binfalvi József,
a Radnóti gimnázium igazgatója

Nagyobb hatótávolságú rádiótelefonok

Továbbfejlesztette két termékét a BRG Salgótarjáni Rádiótelefon-gyára. Mindkettő már az idén piacra kerül. Az egyiknek, a CB-1001 típusú kézi rádiótelefonnak már a nullasorozatot készítették. A továbbfejlesztett típus hatótávolsága az előző CB-100-asnak mintegy ötszöröse, és szebb, könnyebb kivitelben készül. Jól vizsgáztak a kétwattos, hatsatornás, FM-503-as hordozható rádiótelefon mintapéldányai is. Ez utóbbiak hangátvitelük tizenöt kilométer. Megkezdődtek a

készülék nullasorozatának is az előkészületei.

A gyártmányok fejlesztésével párhuzamosan az idén a gyártás biztonságát, a készülékek megbízhatóságát, nem utolsósorban a beállítás-ellenőrzést végző szakemberek munkájának megkönnyítését szolgáló több, nagy pontosságú, NSZK-beli és angol gyártmányú számítógép-vezérlésű, komplex beállító-mérő-ellenőrző műszert állítottak, illetve állítanak be a termelésbe, ezzel is biztosítva a salgótarjáni gyár termékeinek kifogástalan minőségét.

Tíz nap, száz helyszín, ezer rendezvény

Budapesti Tavasz Fesztivál

Immár hatodik alkalommal rendezik meg a magyar kultúra és az idegenforgalom reprezentatív találkozóját, a **Budapesti Tavasz Fesztivált március 14-23.** között a fővárosban, s ehhez kapcsolódik a kecskeméti, a soproni és a szentendrei napok eseménysorozata. Tíz nap alatt száz helyszínen mintegy ezer rendezvény várja az érdeklődőket. Úgy állították össze a sokszínű programot a rendezők, hogy abban — újdonságokat is kínálva — a zene-, a színház-, a tánc-, a képző-, az ipar-, a népi ipar-, a fotó-, a film-, a művészet, a sport iránt érdeklődők, köztük a gyermekek, a fiatalok is megtalálják az igényeiknek leginkább megfelelő, színvonalas ismeretszerzést, szórakozást. E programot ismertették csütörtökön a Pesti Vigadóban megrendezett sajtótájékoztatóan az újságírókkal.

A fesztivál központi témája **Liszt Ferenc művészete.** A budapesti tavaszi fesztiválon több mint félévszáz komoly zenei hangverseny, tíz-

nél több színházi, dalszínházi és táncbemutató, mintegy 50 kiállítás kap helyet. A tavaszi kulturális seregszemle rangját emelik olyan országos és nemzetközi rendezvények, mint a Liszt Ferenc-társaságok nemzetközi találkozója, a nemzetközi zeneszerzői verseny, a nemzetközi képző- és iparművészeti találkozó, a filmgömbös, a nemzetközi diaporáma találkozó, a nemzetközi kirakatszemle verseny, az I. országos mikroszámítógépes találkozó, az I. országos kamaraszínházi találkozó, a nemzetközi sakkverseny, a nemzetközi veteránautós találkozó és a nemzetközi vilzilabda kupa.

A Győri Balett és a zalaegerszegi Hevesi Sándor Színház is jelentkezik új, a Liszt-évfordulóra alkotott produkciókkal. A hangversenyeken az országos, sőt

Kitüntetések

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa **Gáti József** munkásör ezredesnek, a munkásör országos parancsnoka nyugállományú helyettesének, hosszú időn át végzett kiemelkedő politikai, mozgalmi és szolgálati tevékenysége elismeréséül, 60. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság **Kardokkal Diszitett Csillagrendjé**t adományozta. A kitüntetést az országos parancsnokság állománygyűlésén adta át csütörtökön **Borbély Sándor**, a munkásör országos parancsnoka.

*

Az Elnöki Tanács **Buga László** nyugalmazott főorvosnak félévszázados kiemelkedő jelentőségű egészségügyi felvilágosító munkája, példamutató életútja elismeréséül — 80. születésnapja alkalmából — a **Szocialista Magyarországotért Erdemrend**et adományozta. A kitüntetést csütörtökön az MSZMP KB székházában **Lakatos Erő**, a Központi Bizottság Agitációs és Propaganda Osztályának vezetője adta át. Jelen volt **Medve László** egészségügyi miniszter is.

Kérés: egy évvel korábban

Gyorsul a nyugdíjak intézése

A SZOT szabályzata alapján megváltozott a vállalatoknál, a szövetkezeteknél a nyugdíjazások előkészítésének rendje: a munkáltatóknak ezentúl egy évvel az öregségi nyugdíjkorhatár elérése előtt össze kell gyűjteniük az érintett dolgozóktól addigi munkaviszonyaik igazoló okmányait, adataikat, s ezeknek alapján kéri a társadalombiztosítási szervektől szolgálati idejük összeszámolását. Az előzetes adatok birtokában a társadalombiztosítási szervek munkatársai nyilvántartásaikból összegyűjtik a munkaviszonyban töltött időt, azt napra pontosan megállapítják, s arról határozatban értesítik a vállalatokat, a nyugdíj előtt álló dolgozókat. E határozat ellen fellebezhetnek a dolgozók, amennyiben úgy vélik, hogy az nem egyezik saját számláikkal. Az érintettek így kellő időben megtudják, hány hetet vagy hónapot szükséges ahhoz dolgozniuk, hogy kiteljék a kerek év, ami után nő a nyugdíjuk mértéke, és számukra kedvezően tervezhetik nyugdíj-ala menetelük időpontját.

Ugyanakkor az időben megtett előkészületekkel meggyorsul a nyugdíjak ügyintézése. Mire elérkezik a nyugállományba vonulás tényleges ideje, a nyugdíj mértékének megállapításához szükséges legfontosabb adatok már együtt vannak a társadalombiztosítási szerveknél, s késedelem nélkül, az utolsó munkanaptól számított 30 napon belül folyósíthatják az első nyugdíjat. A szolgálati idő hivatalos

elismertetésének kezdeményezése korábban a szakszervezeti szervek feladata volt. Megfelelő nyilvántartás hiányában azonban a szükséges intézkedéseket legtöbbször csak röviddel a nyugdíjazás előtt teheték meg, amikor tudomást szereztek a dolgozó nyugalmukba vonulási szándékáról. Emiatt a társadalombiztosítási szerveknek kevés idejük maradt az egyébként hosszadalmas ügyintézésre.

Emlékezetes...

„Lapjuk 1986. január 21-i, keddi számának 5. oldalán Emlékezetes... címmel glossza jelent meg a Triál Kereskedelmi Vállalat vállalati tanácsának megalakulásával, ezen belül a vállalati tanács tagok megválasztásával kapcsolatban” — munkatársunk, B. I. tollából — kezdődik a levél, amit Budapestről, a vállalattól kaptunk, s amely úgy végződik, hogy szíveskedjünk helyreigazítani tevédeéseinket. Nos, vegyük sorra!

Azzal kezdtük, hogy Szegedről, Pécsről és Debrecenből a Triál-kirendeltségek szinte valamennyi dolgozója vonatra szállt, hogy vállalati tanács tagokat válasszanak Budapest, Szegedről és Pécsről Utanonban nemcsak a választás okán mentek Pestre az emberek, hanem vezérigazgatói tájékoztatást is meghallgathattak; nem Pécsről, hanem végül is Debrecenből választottak tanács tagot és a szavazás sem fél, hanem másfél óráig tartott.

Írásunkban azzal folytattuk, hogy a jelölőbizottság ismertette kiválasztottja érdemeit, holott a bizottság a jelöltekre vonatkozó információkat ismertette. Írásunk szerint ezután mindkét jelöltre kézfeltartással szavaztak, pedig nyílt szavazással csak a szavazólapra történő felvételükről döntöttek, mert a választás maga titkos szavazással történt. Szóval: helyben nem szavaztunk, hanem másfél óráig tartott.

„Emlékezetesen rosszul megszervezték” — írtuk a választásról, amire a vállalat szakszervezeti bizottságának titkára levelében úgy reagált, hogy a kapott információk alapján valóban annak is tűnhet. Csak hogy téves és pontatlan információkból az újságíró is téves és pontatlan következtetéseket vont le.

A cím viszont feltétlenül igaz. Nekünk is „emlékezetes...” marad.

Emlékezés a klinikaalapítóra

Átadták a Szabon-alapítvány díjait

Bensőséges, házi ünnepség színhelye volt tegnap, csütörtökön, a SZOTE fül-orr-gége klinikája. Mint már 9 éve minden esztendőben, összegyűlnek a volt munkatársak, tanítványok, az intézet dolgozói, hogy — halálának évfordulója alkalmából — megemlékezzenek a klinika alapítójáról, első igazgatójáról, **Szabon József** tanszékvezető egyetemi docensről, munkásságáról.

Öt esztendeje kedves színponttal bővült ez az ünnepség: azóta alkalom arra is, hogy az özevgy által tett Szabon-alapítvány az évi díjazottjai átvegyék — az egyetemnek följánlott 200 ezer forint kamatából származó — pénzjutalmat. Szabon Józsefnét az a nemes szándék vezette, hogy anyagi támogatásban részesítse a fül-orr-gége klinika arra érdemes fiatal oktatóit, orvosait. Célja, hogy hozzájáruljon a továbbképzésük-

hoz, külföldi tanulmányútjukhoz szükséges kiadásaihoz, ugyanakkor elismerje a már elért kiváló eredményeiket is.

A tegnapi ünnepségen, ahol jelen volt Szabon Józsefné is, **Varró Vince**, a SZOTE klinikai rektorhelyettese méltatta a klinika alapító emberit, szakmai és közéleti érdemeit, aki 1960 és 1977 között, bekövetkezett haláláig vezette az intézetet, utat mutatva az utána jövőeknek.

Az idei díjazottaknak — **Juleszné Szabados Éva** adjunktusnak és **Iván László** tanársegédnek — munkájuk elismeréseként a klinika igazgatója, **Czigler Jenő** egyetemi tanár nyújtotta át a Szabon-alapítvány jutalmát.

Az ünnepség résztvevői végül koszorút helyeztek el Szabon József emléktáblájánál.

Ch. A.